Cordillera Real v treh dejanjih

1. dejanje : CONDORIRI

Strmim v jasno, zvezdnato nebo andske noči. V spalni vreči je prijetno toplo. Temperatura je le nekaj stopinj pod ničlo. Smo 5.000 m visoko. Tri ure in 300 m pod nami je bazni tabor, ki smo ga težko otovorjeni zapustili popoldne. Odločili smo se, da bomo bivakirali čim višje in si tako zagotovili boljše jutranje izhodišče.

Ko je bog ustvarjal svet pod Condoririjem, je moral biti blazno dobre volje, da je naredil tako lepo dolino, ki je kljub temu, da je obdana z ostricami pettisočakov, ohranila mehak in romantičen značaj.

Verjetno pa se je z njo preveč zamudil in se mu je začelo muditi drugam. Zato je preostali material kar stresel iz bisage in nasul melišče, po katerem sem se zdaj vzpenjal kot hrom polž, sopihajoč in preklinjajoč. Najbolj čudno pa je, da pri tem zaradi suhega zraka nisem potočil niti kaplje znoja. Kako drugačen je današnji dan od včerajšnjega, ko smo počivali po prvi aklimatizacijski turi. Ničo se je za vedno vpisal v zgodovino preudarnih mož s temi nesmrtnimi besedami:

»Najbolje je nič delati, potem pa malo počivati.«

Po zasneženi grapi smo prisopeli na plato. Vršna piramida je zrastla pred nami v vsej svoji veličini. Kako lep vrh! Ime je dobil zato, ker ima obliko kondorja z razprostrtimi krili. Ima namreč tri vrhove. Mi smo bili namenjeni na srednjega, najvišjega, na skoraj 5.700 m visoki Pico Central. Plato je v središču svetlobe. Vidljivost je neverjetna. Pod nami leži na eni strani z jezerci posejani Altiplano, na drugi pa morje vrhov, okovanih v večni led in sneg. V smeri baznega tabora, le kakih 60 km dalje, kipi v nebo mogočna gmota Huayne Potosija. Dan je kot ustvarjen za vzpon po tako ozki rezi, kot je Condoririjev južni greben.

Nanj se s Kokijem vzpneva tam, kjer začne rasti iz ledenika, na njegovi najnižji točki. Ničo je izjavil, da ne gre dalje. Tako dolgo ga že poznam, da vem, da ga nima smisla pregovarjati. Greben se kmalu postavi bolj odločno pokonci. Prideva do skalne pregrade. Kvaliteto skale oceniva kot "krušljivo, nametano podrtijo" in se naveževa. Nežno, kot po jajcih, preplezava naloženo skalovje in se po dveh raztežajih razveževa. Začenja se lepši del te nebeške ture. Greben se še bolj zoži in ustromi. Sneg je trd, prijetno je poslušati škripanje derez. Še nikoli nisem prišel tako visoko. Počutim se nekoliko evforično. Telo je prešibko, da bi se vzpenjalo tako hitro, kot si želim, zato se dvigujem v počasnem ritmu, z občasnimi postanki za dihanje, tako da mi višina ne dela težav.

Greben se položi, še nekaj korakov in na vrhu sem. S Kokijem se nama usta raztegnejo do ušes, objameva se in trepljava po hrbtu. Iz žepa potegnem nemški bonbon, ki sem ga našel na skali, nekaj sto metrov nižje. Odvijem ga, pregriznem in dam polovico prijatelju. Najina nahrbtnika sta ostala globoko spodaj na platoju. Lažje in hitreje bova napredovala brez dodatne teže na ramenih, sva se strinjala. Zato sva zdaj žejna in lačna, vendar srečna.

Sestop je potekal kot v sanjah. Mar je to sploh res? Po izpostavljenem grebenu se spuščam brez teže, lebdim med nebom in zemljo. Madona, saj živim svoje sanje, ki sem jih sanjal zadnje leto in pol. Če nič drugega ne naredim v Andih, se je splačalo priti sem in zaužiti teh nekaj nepozabnih trenutkov sreče.

Vsa filozofija je odpadla, vse velike in zanosne misli so nepotrebne, čisti bullshit. Živim! Ves sem eno samo veselje nad življenjem, ker mi je bilo dano doživeti današnji dan. Kdor tukaj pričakuje ekstremno težke smeri, bo ostal nezadovoljen. Tisti, ki pa išče lepoto in uživaško plezanje, lahko zajema z veliko žlico.

S čelnimi svetilkami sva tipala po ozki, strmi poti proti jezeru. Nekajkrat sva jo zgrešila, pa s pomočjo redkih možicev spet našla. Nahrbtnik je postajal vedno težji, žeja vedno hujša. Govorila sva malo, pa še takrat je beseda šepala o tem, kaj bova storila Ničotu, če nama ni pripravil pijače. Fant je imel srečo, kajti pred šotorom naju je čakala steklenica cedevite.
Nasvidenje in hvala Condoriri, dober dan Huayna Potosi.

2. dejanje: HUAYNA POTOSI

Bazni tabor na prelazu Zongo je sicer na enaki višini kot tabor pod Condoririjem, 4.700 m, vendar je to tudi vse, kar imata skupnega. Po lepoti se niti od daleč ne more primerjati s tistim ob jezeru Tuni. Ima pa neko drugo znamenitost. Leži ob najvišjem jezu na svetu, za katerim je akumulacijsko jezero, ki napaja elektrarno pod njim. Poleg je že skoraj dograjena koča, velika stavba, ki je namenjena gornikom.
Za začetek je treba prečkati jez. Na drugi strani hodiš po slabih 30 cm širokem zidu. Na eni strani je kanal, po katerem z ledenikov dere voda in napaja jezero, na drugi pa do 20 m globoko strmo pobočje. Na katero stran naj padem, če se bom pri vračanju od utrujenosti opotekal in izgubil ravnotežje? Nobena od danih možnosti mi ni ugajala. O tem se bom raje odločal takrat, ko bo čas za to, če bo.
Pot je vodila po grdem terenu, ki se je premikal, polzel navzdol in rožljal pod nogami. Jasno, spet melišče. Naš nosač Roque, še ne osemnajstletni fant izpod Condoririja, se je s chompo na hrbtu, v kateri je nosil dobrih 15 kg, poganjal navkreber kot lama. Meni pa ni šlo preveč dobro. Pravzaprav mi sploh ni šlo. Morda je utrujenost in brezvoljnost posledica neprespane noči. V stari spalni vreči me je rahlo zeblo, zato nisem mogel zaspati.
Končno smo stopili na sneg. Roque si je na približno tri številke prevelike čevlje privezal dereze in rekel, naj se mi trije navežemo na vrv, češ da so pred nami zahrbtne razpoke. Morda je to predlagal zato, da mu ne bi bilo treba nositi vrvi, ne vem. Nismo se navezali in kmalu sem ostal sam sredi zasneženih pobočij. Sam! Če ne bi bil tako utrujen, bi verjetno užival v lepoti neskončne bele pokrajine, ki je izžarevala skrivnosten čar. Poskušal sem šteti korake, da bi počitke enakomerno porazdelil, pa sem kmalu odnehal, ker se mi ni ljubilo. Vlekel sem noge za seboj in gledal v tla. Na vrhu manjše strmine sem obstal, se oprl na palice in zaprl oči. Vsega sem imel dosti. Le kje hudiča je moja kondicija in odlično počutje? Najraje bi zaspal, tako sem bil zdelan.
»Mire, tabor!« V hipu sem bil buden. »Še malo!« je vpil Ničotov glas daleč pred menoj.
»Upam, da me ne nateguje in da je res samo še malo,« sem pomislil vzradoščeno in nejevoljno hkrati. Kmalu se je izkazalo, da res ni bilo več daleč.
Vse popoldne sem preležal v šotoru in topil sneg, ki sta mi ga prinašala prijatelja. Juhe, čaji, razni napitki in kaj bolj trdnega so se vrstili drug za drugim. Najbolj so mi teknile hrenovke, svinjarija, ki jo doma komaj povoham.

Sonce je sedalo na greben. Z vsakim centimetrom, ko ga je bilo manj, je temperatura padla za nekaj stopinj. Mraz je zagrizel s svojimi pasjimi zobmi. Skobacali smo se v šotorček za dva in nadaljevali s kuhanjem. Morali smo natopiti sneg za naslednji dan. Ali veste, da lahko v majhnem dvojčku trije ljudje kuhajo, nič ne polijejo, niti ne zažgejo šotora? Jutro je bilo peklensko mrzlo. Ponoči se je dvignil veter in pihal v sunkih do 100 km na uro. To vem po izkušnjah iz naših gora, ko sva z Damjanom pozimi taborila skoraj 2000 m visoko. Vremenska poročila so takrat napovedovala tako močan veter kot smo ga

imeli sedaj. Le da smo bili tukaj 3.300 m višje, na platoju z imenom Acampamento Argentino, kjer me je zeblo kot plešastega psa. Vso noč sem drgetal, adijo spanje. Moja spalka je dobra samo še za južne kraje. Izkazal se je Koki, ko se je okoli šestih zjutraj splazil iz šotorčka po sneg. Poročal je, da se Švedi že odpravljajo. Kar naj se v ta vihar, če hočejo. Mi pa smo stopili sneg in si pripravili čaj. Kmalu so se Švedi vrnili. Povedali so, da jih je na prvem grebenu nad strmo stopnjo ustavil orkan.

Po osmi uri je veter nekoliko popustil, mraz pa še ne. Kljub temu smo se odpravili za Švedi, ki so malo pred nami ponovili štart. Jaz sem bil še večji revež kot včeraj. Bom sploh prišel na vrh? Le kako je tam zgoraj, 6.088 m visoko? Že tu sem slab, tam je lahko samo slabše. Spet sem se vlekel zadnji, zasajal cepin v strmino in želel, da bi me ratišče kar samo potegnilo navzgor. Ko smo preplezali strmo stopnjo, smo stopili na sonce. Bilo je še vedno mrzlo, vendar je učinkovalo, kot bi iz teme stopil v svetlobo, v življenje. Začutil sem, da se je v meni nekaj prebudilo. Malce odločneje sem stopil dolgi ravnini naproti.
Fanta sta me čakala v zavetrju, kjer je bilo prijetno toplo. Sedel sem na nahrbtnik in oznanil, da bom pil in pojedel aspirin. Čez kakšnih deset minut sem se začel ponovno rojevati. Od Kokija sem prevzel vrv, ki jo je prenašal v nahrbtniku. Ko sem ugledal pred seboj vršni greben, sem dobil nov zagon. Utrujenost in brezvoljnost sta izhlapeli. Zagledali smo Švede, ki so nam ušli daleč naprej, kako so na grebenu počasi napredovali, ker so se varovali. Vršni greben je približno tako ozek in izpostavljen kot Condoririjev, žal pa je mnogo krajši in manj strm. Škoda, gora kot je Huayna Potosi si zasluži lepši greben. Ima pa mogočno zahodno steno, v kateri so slovenski alpinisti potegnili že nekaj prvenstvenih smeri.
Na vrhu ni bilo dovolj prostora, da bi vsi trije stali skupaj. Razgled je bil fantastičen. Slabo mi je kazalo, vendar se je dobro zasukalo. Moj in Kokijev prvi šesttisočak! Ničo je bil že višje, prišel je skoraj do 8.000 m. In ni se spomnil, da bi naju krstil! Najbrž zaradi redkega zraka ...
Sedeli smo na skalah dvajset metrov pod vrhom. Užival sem v razgledu in občutku, kako visoko sem. V žep sem vtaknil nekaj kamnov za prijatelje, ki so morali ostati doma.
Nasvidenje Huayna Potosi, dober dan Illimani.

3. dejanje: NI ILLIMANI

V temačno hotelsko sobo brez oken vdira svetloba le skozi motna stekla na vratih. V njej so tri postelje. Na dveh ležita v spalne vreče zamotani trupli. Na tretji nepremično sedi starejši bradat moški. Pred njim na betonskih tleh brni plinski gorilnik. Opazuje posodo, v kateri brbota voda. Po nekaj minutah se še vedno sede skloni, v vodo nasuje zelene čajne liste in jo pusti vreti dalje. Z ene od postelj se nenadoma zasliši pritajen, srce parajoč stok. Truplo se začne izmotavati iz vreče. Sprva počasi, nato vedno hitreje. Med naraščajoče stokanje in sopihanje se oglašajo sprva tihe, nato pa vedno glasnejše kletvice, okrepljene z raznimi shiti.
»Že spet?« vpraša starejši bradati moški.
»Že spet,« s trudnim, vendar trmastim glasom, ki ne dopušča nobenega dvoma, odgovori vstajajoče truplo in odgovor podkrepi s primernim okrasnim dostavkom.

»U p... « kot odmev ponovi starejši bradati moški, se skloni in ugasne plinski gorilnik. Truplo se z opotekajočimi koraki odmaje skozi vrata in se trudi vedno hitreje nadaljevati proti vratom z napisom baño. V dokaj enakomernih časovnih intervalih sta obe trupli izmenično vstajali, spreminjali barvo od blede do bolj blede, si hiteli natikati čevlje, grabili rolo modrega ali roza toaletnega papirja, potiskanega z drobnimi rožicami, sopihali, stokali, kleli, se vračali, onemoglo padali v posteljo, pili čaj in grizljali posušen kruh ...

Po primernem številu ponovitev zastor pade, protagonista pa kar ponavljata vajo...

K O N E C